

Megbecsülést Krúdyék emlékének

Küldeményt kézbesített címemre a posta. Kíváncsisággal bontottam fel a csomagot, s a „Krúdy világa” című, 730 oldalas, szép kiállítású könyvben gyönyörködhettem. Szerzője a remek tollú **Tobias Áron**. A kötet a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár gondozásában, a könyvtár alapítása 80. esztendejének ünnepi számaként jelent meg.

E lexikonnak is beillő könyvet olvasgatva először is az író nógrádi vonatkozásai ragadták meg a figyelmemet. Az elszegényedett kishemesek közé tartozó szécsénykovácsi Krúdy család ősei megyénkől költöztek át Szabolcsba, hogy ott vármegyei egzisztenciát teremtsenek maguknak.

A Krúdy-ősök említésre méltó szerepet töltöttek be 1848-49-es magyar szabadságharcban is. Az író nagyapja, a legidősebb Krúdy Gyula huszárkapitányként küzdötte végig a szabadságharcot Klapka seregében; védte Komárom várát, s élete végéig megmaradt „rebellis” magyarnak... Krúdy Kálmán nevét pedig legelsők és időtállóan megyénk nagy írója: Mikszáth Kálmán írta le. Legendás alakjáról „betyár-epizódjairól” sokan megemlékeztek már, de kevesen ismerik a 48-as szabadságharc folytatójaként, aki adót vetett a gazdagokra és istápolta a szegényeket... Az író Krúdy is büszke volt dédnagybátyjára, többször meg is örökítette műveiben. Leghitelesebben a „nagy palóc” halálakor vetette papírra nekrológiaként...

Maga az író, ifjú korában gyakran vissza-visszatért déd- és nagyszülei szűkebb pátriájába, ápolta nógrádi rokonságát, Szécsényben (és Szécsénykovácsiban), és Losoncon is többször megfordult, élményeket gyűjtött a rokoni látogatás mellett. Krúdyt, ma már minden irodalomkedvelő ember ismeri szerete az országban. Művei időtállóságát bizonyítja, hogy a felszabadulás óta eltelt 19 év alatt harmincnál több új Krúdy könyv került olvasóközönségünk kezébe. Könyvei nem hevernek eladatlanul a könyvesboltok polcain, antikváriumokban is szinte lehetetlen kapni.

Tobias Áron vaskos kötetének olvasása közben vetődött fel bennem a gondolat, hogy az alábbi szerény javaslatot illetékesekhez címezve megtegyem.

Az író emlékének méltó tisztelettel adózhatnánk, ha megyénk valamelyik „névtelen könyvtárát” (szécsényi járási könyvtárat javasolnám, esetleg több más könyvtárat) Krúdy Gyuláról neveznék el. A Krúdy-család iránti tiszteletből pedig javaslom, hogy a Karancsberényi könyvtárat (esetleg a rétsági könyvtárat is) vagy egyéb más intézményt faluműzeumot, kultúrházat az egykori szabadságharcos gerilla-kapitány, Krúdy Kálmán nevével jelölnék meg. Ezekben a helyeken a névadók portréját vagy szobrát is elhelyezhetnék.

Sándor Rudolf